

CITACE A ODKAZOVÁNÍ

S oficiální normou citování nejrůznějších pramenů se můžete seznámit na fakultním intranetu: se svým „ISOvským“ heslem přihlaste se na adrese <https://inet.muni.cz>; potom → *Interní informační zdroje* → *Externí normy*.

Nejdůležitější zásadou vědeckého textu je, že důsledně a jednoznačně odkazuje na použité zdroje informace. Slouží k tomu celá řada prostředků: odkazy v textu; citáty; různé druhy poznámek (pozn. pod čarou, koncové poznámky apod.); seznam literatury. Není definitivně stanoveno, jak tyto textové prvky mají vypadat: druh a velikost písma, posloupnost údajů, způsob interpunkce, to vše si může student stanovit sám. Důležité je, aby zvolený způsob důsledně aplikoval v celé práci. Způsob citace a odkazování v rámci *Prosemináře čtení a psaní* vychází ze zásad, popsaných v časopise „Slovo a slovesnost“, a řídí se následujícími pravidly:

(1) Citát v textu vyznačujeme uvozovkami, např.:

Nejtypičtějším příznakem úředního stylu jsou šablonovité výrazy a konstrukce. Například královské příkazy začínaly tradičním *pluralis maiestatis*: „Mes, Wladislaus Ketvirtasis, iš Dievo malonės Karalius...“ (My, Vladislav Čtvrtý, z Boží vůle král...)

(2) Větší citát v textu (obvykle delší než 2 věty či opticky delší než 3 řádky) vyznačujeme graficky: jiným písmem, širším okrajem apod.; uvozovky nepoužíváme:

Epigram *Ad Magnvm Dvcatvm Litvaniae* je prvním příkladem tohoto žánru litevského autorství. Má čtyři verše:

*Fausta ducum magnorum altrix, Litvania clara,
Haec mandata Dei, suscipe menta pia,
Ne te, cum dederis rationes ante tribunal
Augustum, magni iudicis ira premat.*
(Mažvydas, 1974, s. 86)

Tato invokace a adhortace je napsána elegickým distichem.

(3) Na literaturu se v textu odkazuje dvojí způsobem (můžete si vybrat):

a) v závorce přímo v textu; uvádí se příjmení autora, rok vydání díla a stránkový údaj, např.: (Kopečný, 1980, s. 34)

b) v poznámce pod čarou; uvádí se příjmení a křestní jméno autorů, přesný název díla, rok a místo vydání (včetně vydavatelství) a stránkový údaj. Při úpravě poznámek pod čarou respektujte následující způsob:

¹ Slabihoudová, Naděžda – Vlčková, Alena – Štoll, Pavel: *Slovník pobaltských spisovatelů: Estonská, litevská a lotyšská literatura*. Praha: Libri, 2003, s. 57.

¹ Garvin, Paul: Funkční empirismus – noetický podklad soudobého funkcionalismu. *Slovo a slovesnost*, 1993, 54, s. 241-253.

¹ Hoskovec, Tomáš: Prusové – pruština – Prusko: Stěhování jména, zánik jazyka, zmizení lidí i země. In: Janíček, Tomáš – Zima, Petr (eds.), *Komunita a komunikace*. 1999, Praha: Sofis, s. 103–130.

(4) Při opakovaném odkazování na stejné dílo resp. stejného autora používejte latinské nebo české zkratky:

[ibidem] = ibid. // tamtéž

Pokud dvakrát za sebou citujete stejný zdroj, zkratku použijete pro druhý odkaz.

[idem] = id. // tentýž

Pokud dvakrát za sebou citujete stejného autora (ale různé jeho texty), zkratku použijete pro druhý odkaz.

[eadem] = ead. // tatáž

Pokud dvakrát za sebou citujete stejnou autorku (ale různé její texty), zkratku použijete pro druhý odkaz.

[opus citatum] = op. cit. // [pořádný český ekvivalent není]

Pokud dvakrát citujete stejný text stejného autora, ale mezi těmito citacemi jsou další odkazy na jiné autory.

(5) Seznam literatury je uveden na konci, nečísluje se a řadí se abecedně podle příjmení autora; pokud je uvedeno více položek téhož autora, řadí se chronologicky; v seznamu literatury smí být uvedena pouze literatura, která je v článku citována nebo na kterou se odkazuje. Při úpravě bibliografického řádku v seznamu literatury respektujte následující způsob:

Garvin, Paul (1993): Funkční empirismus – noetický podklad soudobého funkcionalismu. *Slovo a slovesnost*, 54, s. 241-253.

Hoskovec, Tomáš (1999): Prusové – pruština – Prusko: Stěhování jména, zánik jazyka, zmizení lidí i země. In: T. Janíček – P. Zima (eds.), *Komunita a komunikace*. Praha: Sofis, s. 103–130.

Mathésius, Vilem (1982): *Jazyk, kultura a slovesnost*. Praha: Odeon.

(6) Na našem prosemináři jako internetový zdroj uznáváme elektronické monografie a sborníky článků (pouze s přiděleným kódem ISBN) a počítačové časopisy (pouze s přiděleným kódem ISSN). Na tyto zdroje odkazujte vždy v poznámce pod čarou. Při její úpravě doporučujeme dodržovat stejný formát jako při odkazování na „papírové“ zdroje avšak povinně musíte doplnit poznámku *online*, datum, kdy jste el. text fyzicky viděli na obrazovce a internetovou lokalizaci, např.,

¹ Krčmová, Marie: *Fonetika a fonologie: zvuková stavba soudobé češtiny*. [online] Brno: Masarykova univerzita, 1994, s. 57. (Přístupné na stránkách MU <http://www.phil.muni.cz/jazyk/frame.html>; cit. 12.4.2007)

Složitější případy citování el. zdrojů (zvláštní formát či kódování, speciální požadavky pro software apod.) budeme řešit od případu k případu; pro první orientaci používejte zmíněnou normu MU (intranet).